

01 december 2023,

Geacht Hoofdbestuur 50PLUS,

Middels dit schrijven stuur ik u vanuit de functie campagneleider mijn evaluatie over de verkiezingscampagne TK2023.

INLEIDING

Ja, we hadden een uitermate moeilijke en moeizame aanloop en start van de campagne. Dat zal niemand ontgaan kunnen zijn; De emoties waren al hoog opgelopen in de procedurele aanloop met als gevolg dat ervaren, hooggeplaatste kandidaten tijdens de beslissende ALV rücksichtloos door een kleine meerderheid werden weggestemd of geschrapt wat resulteerde in een kandidatenlijst met een relatief onervaren, maar binnen onze partij bekende, lijsttrekker.

Onder dat ietwat onrustige gesternte dat in media ons imago verder geen goed deed was het verkiezingsprogramma daarentegen een opsteker. De programmacommissie had uitstekend werk geleverd en waar nodig heeft de ALV de juiste puntjes op de spreekwoordelijke -i- weten te zetten.

Wat mij echter trof was het wantrouwen dat ik kon waarnemen bij (afdelings-) bestuurders, kandidaten, en zelfs leden, ten opzichte van elkaar en richting medewerkers op het partijkantoor. In plaats van verbroedering en verbinding zoeken werden er vooral loopgraven gezocht.

Deze hierboven weergegeven korte analyse is voor een groot deel verantwoordelijk voor het uiteindelijk, teleurstellende, resultaat.

50PLUS zal zich moeten bezinnen op de structuur en procedures binnen de partij en bovenal zal er een handreiking gedaan moeten worden tussen de verschillende vleugels binnen de partij zodat wonden kunnen worden geheeld en een toekomst voor de partij kan worden gecreëerd. Onze leden en onze kiezers verdienen een volwassen politieke partij die hun belangen verdedigt en waar de ouderen van Nederland centraal staan en niet de persoonlijke ambities van deze of gene.

EVALUATIE

Zoals hierboven in de inleiding kort geschetst was deze campagne uitermate enerverend en moeizaam.

De oorzaken hiervan liggen gelegen in gebeurtenissen die al ruim voor het aanstellen van de campagneleider hun beslag hebben doen gelden.

Om tot een betere doorgroning van de oorzaken te komen zal ik zo beknopt mogelijk deze gebeurtenissen meenemen in deze evaluatie.

Ik vraag hiervoor uw begrip.

AANLOOP -1-

De problematiek rondom deze campagne begon de facto tijdens de procedure kandidaatstelling Eerste Kamer. Ook deze interne verkiezingen verliepen tumultueus. Eén van de meest prominente oorzaken van dit tumult was gelegen in het gegeven dat een ambitieus lid van het Hoofdbestuur zelf ambities had ontwikkeld voor een hoge notering op de definitieve kandidatenlijst voor de Senaat.

Deze ambities kleurden (allicht onbedoeld) het verloop van de procedurele voorbereidingen hetgeen resulteerden in een voordracht vanuit het Hoofdbestuur waar enkele prominente partijleden en zittende senatoren zich derhalve hadden teruggetrokken.

Dit leidde vervolgens tot een soort van revolte tijdens de ALV van 10 december 2022 waar de ALV uiteindelijk besloot de gehele procedure (met verkorte termijnen en een verkort tijdpad) opnieuw te doen.

Deze ontwikkelingen resulteerden uiteindelijk in een nieuwe voordracht van het Hoofdbestuur op de ALV van 25 maart 2023 en had eveneens het bijkomende opmerkelijke resultaat dat deze ALV een motie met strekking dat zittende Hoofdbestuursleden een wachttijd in acht dienden te nemen alvorens kandidaat te kunnen zijn voor zowel Eerste als Tweede Kamer, werd verworpen.

Deze uitspraak van de ALV opende de deur voor ambitieuze Hoofdbestuursleden om tijdens hun periode als bestuurder ook hun politieke ambities te ventileren.

AANLOOP -2-

Tijdens de tumultueuze eerste maanden van het jaar 2023 speelden ook de kandidaatstellingsprocedure voor nieuwe Hoofdbestuursleden een niet onaanzienlijke rol in het geheel.

Bij de uitvoering van de eerste kandidaatstellingsprocedure werd vanuit Hoofdbestuur danwel partijkantoor aan pers gelect wie er naast zittend waarnemend voorzitter en kandidaat Gerard van Hooft zich eveneens gekandideerd had. Een ontluisterend feit daar kandidaatstellingen tot aan publicatie voordracht worden geacht betrouwbaar te zijn. Een kandidaat zou zich om hem/haar/diens motiverende redenen moeten kunnen terugtrekken zonder enigerlei gezichtsverlies op te lopen vanwege diens kandidaatstelling.

Vanwege dit lek en de daaropvolgende kritiek werd de kandidaatstellingsprocedure heropend. Dit leverde uiteindelijk een voordracht vanuit het tweekoppige Hoofdbestuur op waarin ondermeer de zittende waarnemend voorzitter werd voorgedragen.

Voor de kandidaat wiens identiteit eerder al gelect was richting pers werd vanuit bastion Rotterdam een ledenvoordracht voorbereid en ingediend conform de mogelijkheden die het Huishoudelijk Reglement (HHR) daartoe biedt.

Ondanks dat de correct ingediende ledenvoordracht aan alle reglementaire voorwaarden voldeed besloot het toenmalige tweekoppige Hoofdbestuur om deze niet te publiceren en niet op te nemen in de agenda zoals deze bij convocatie wordt verzonden aan de leden.

Op de ALV van 24 juni 2023 werd onder druk van de aanwezige leden deze ledenvoordracht alsnog toegevoegd aan de agenda en hieruit volgde dan ook een verkiezing welke door de door leden voorgedragen kandidaat Jorien van den Herik met een kleine meerderheid werd gewonnen.

Deze gang van zaken heeft echter een wantrouwen veroorzaakt onder de nieuw aangetreden Hoofdbestuursleden richting de overgebleven twee bestuurders met wie zij gezamenlijk het nieuwe volledige Hoofdbestuur zouden gaan vormen.

Een paar dagen na deze ALV maakte het Hoofdbestuurslid Gerard van Hooft bekend zijn bestuurszetel met onmiddellijke ingang op te geven (ondanks zijn eerdere toezegging aan te blijven) en presenteerde zich gelijk als zijnde de nieuwe lijsttrekker voor 50PLUS voor eventuele verkiezingen Tweede Kamer die op dat moment nog geheel niet aan de orde waren. Ergo, het kabinet Rutte IV viel pas enige weken later.

Het wantrouwen over en weer resulteerde uiteindelijk in twee ontzettingsprocedures vanuit het HB gericht op de voormalig waarnemend voorzitter.

CAMPAGNELEIDER

Op 25 juli 2023 werd ondergetekende door partijvoorzitter Jorien van den Herik gevraagd om de functie van campagneleider in te vullen. Dit verzoek heb ik ingewilligd daar ik als vrijwilliger nooit een verzoek vanuit de partij heb geweigerd. Dit was ook mijn eerste directe contact met de voorzitter na diens verkiezing. Van mijn diensten als adviseur, waarvoor reeds een bestaande vrijwilligersovereenkomst bestond, werd door het Hoofdbestuur tot 30 september geen gebruik gemaakt. Pas tijdens de ALV van die datum werd inhoudelijke advisering gevraagd.

KANDIDATENLIJST

Vanwege het vallen van het kabinet was het Hoofdbestuur genoodzaakt om de HHR artikelen in te roepen welke voorzien in een verkort tijdspad welke een noodzakelijkheid is bij tussentijdse verkiezingen Tweede Kamer.

Dit voorzag ook in het aanstellen van een KSC (Kandidaatselectiecommissie) waarbij naast de reguliere leden ook de voorzitter door het Hoofdbestuur werd aangesteld.

Deze werkwijze werd door het Hoofdbestuur ook toegepast voor de PC (Programmacommissie).

Door beide commissies werd voortvarend gewerkt hetgeen resulteerde in een voordracht vanuit het Hoofdbestuur gebaseerd op, en identiek aan, de conceptlijst zoals samengesteld door de KSC, alsmede in een doorwrocht en relatief kort verkiezingsprogramma van de PC welke ongewijzigd door het Hoofdbestuur aan de leden werd voorgelegd, welke voor het eerst op een ALV mochten besluiten over amendementen en wijzigingsvoorstellen alvorens dit programma vast te stellen.

ALV 30 september 2023

De ALV van 30 september is tot nog toe gerust de meest grauwe en donkere ALV in de bestaansgeschiedenis van 50PLUS te noemen.

Door ondermeer het bij leden ontstane wantrouwen richting Hoofdbestuur, wat diens oorzaak merendeels vindt bij hetgeen hierboven omschreven staat onder "AANLOOP -1-", was er reeds voor aanvang van de vergadering veel onrust en was er zelfs sprake van enig duw- en trekwerk en ook werden enkele bedreigingen geuit richting Hoofdbestuursleden en medewerkers/vrijwilligers. De voormalig waarnemend voorzitter werd in dit tumult door de politie verwijderd omdat het Hoofdbestuur hem de toegang ontzegde vanwege een, uit een tweede ontzettingsprocedure voortvloeiende, schorsing. Deze actie maakte de onrust groter en werkte bij sommige aanwezigen escalerend. Toen de vergadering eindelijk aanving werd deze al voordat de ALV door de voorzitter kon worden geopend, dan ook verstoord, hetgeen leidde tot een tweede verwijdering van een lid door de politie.

De openingstoespraak van partijvoorzitter Jorien van den Herik bevatte een aantal scherpe waarnemingen en waarschuwingen waar de zaal amper oog of oor voor had maar waarnaar ik scherpshijpers en politicologiestudenten toch zou willen verwijzen als deze geïnteresseerd zijn in de risico's die een kleine democratische politieke partij in zich kan dragen.

Het zal menig 50PLUS lid zijn ontgaan maar wanneer een bestuurder met een dusdanige staat van dienst zo'n verhaal afsteekt zou dat moeten leiden tot een verder nadenken en zelfs handelen.

Nadat de formele opening uiteindelijk plaats kon vinden werd deze na de eerste ordemotie reeds geschorst voor overleg en toen de vergadering vervolgens leek te worden heropend volgde de

mededeling vanuit het Hoofdbestuur dat de ALV tot nader tijdstip werd geschorst en dat de ledenvergadering ter plaatse niet kon worden voortgezet vanwege veiligheidsredenen.

DIGITALE ALV 7 oktober 2023

Na afloop van de notoire ALV van 30 september volgde een tweede uitspraak in kort geding aangespannen door de voormalig waarnemend voorzitter en kandidaat-lijsttrekker Tweede Kamer waarin de ontzettingsprocedure werd opgeschort en waarin de rechtbank de partij vanwege de spoedeisendheid toestond een digitale voortzetting van de ALV van 30 september te organiseren.

Deze digitale ALV-voortzetting werd vervolgens gehouden op zaterdag 7 oktober. Gezien het advies van de rechtbank hier een neutrale dagvoorzitter de vergadering te laten leiden werd, na enkele vergeefse pogingen een notaris daarvoor beschikbaar te krijgen, aan ondergetekende gevraagd deze rol op zich te nemen. Aldus geschiedde.

Tijdens deze digitale voortzetting van de ALV van 30 september is de agenda onverkort uitgevoerd zoals deze op het moment van schorsing bestond. Naast enkele aanpassingen en toevoegingen aan het verkiezingsprogramma werd eveneens de kandidatenlijst vastgesteld. Dit resulteerde in het schrappen van 4 kandidaten uit de top 10 van de voordracht door de stemmingsuitslag voortvloeiende uit de amendementen op de voordracht. Opvallende posities op de voordracht werden bij vaststelling kandidatenlijst ingevuld door het opschuiven van de kandidaten.

In vergelijking met andere politieke partijen kent 50PLUS een opmerkelijke procedure daar de letterlijke tekstwijziging van een amendement dient te worden gevolgd en indieners onvoldoende kennis hebben van de mogelijke gevolgen en wat voor aanvullende teksten danwel aanvullende amendementen men zou kunnen indienen om de negatieve gevolgen te verzachten danwel te voorkomen.

Desalniettemin leverde deze voortzetting van de ALV een situatie op waarin kandidaten in hun naam werden beschadigd enkel en alleen vanwege het gegeven dat men door de KSC en vervolgens het Hoofdbestuur werd voorgedragen.

Voor de definitieve kandidatenlijst betekende het dat enkele politiek ervaren kandidaten werden afgeserveerd waarmee politieke kennis en vaardigheden verloren gingen. Kennis en vaardigheden welke vervolgens in de campagne node werd gemist.

CAMPAGNE

Daags na zijn verkiezing tot lijsttrekker heeft de heer Gerard van Hooft mij benaderd in mijn functie van campagneleider. Hij verzocht mij vriendelijk doch met klem mijn taak als campagneleider neer te leggen aangezien hij de heer Dick Schouw in deze functie wilde benoemen.

Zoals het betaamt heb ik daarop mijn ontslag als campagneleider aangeboden aan de partijvoorzitter. De voorzitter heeft, gezien het verloop en uitkomst van de ALV en in het bijzonder het aangenomen amendement van Dick Schouw waarin ondergetekende van de kandidatenlijst geschrapt moest worden vanwege de functie van campagneleider, het aangeboden ontslag gemotiveerd geweigerd waarop ondergetekende aan zijn verzoek om de functie te blijven vervullen gehoor heeft gegeven.

Deze gang van zaken leverde in de eerste weken van de campagne ongemakkelijke situaties op welke varieerden van op de persoon gericht wantrouwen tot aan opmerkelijke verzoeken om als

campagneleider politiek-inhoudelijke ondersteuning te geven aan de “inhoudelijk zwakke top 10-kandidaten”.

Als campagneleider is mijn opstelling vanaf dag 1 geweest om alleen die taken uit te voeren welke voortvloeien uit de verantwoordelijkheden van de vereniging in deze campagne en derhalve ieder politiek-inhoudelijke aspect te laten daar waar deze hoort; bij de lijsttrekker en de overige kandidaten op de kieslijst.

Deze opstelling zorgde er voor dat er wekelijks een campagnemail werd verzonden naar provinciale campagneleiders, afdelingsbesturen en kandidaten, alsmede dat waar budgettair mogelijk afdelingen financieel werden ondersteund in hun campagneactiviteiten. Ook werd conform het in september opgemaakte campagneplan de middelen vrijgegeven voor de sociale mediacampagne alsmede de zendtijd voor radio- en tv-spotjes op landelijke en regionale zenders ingekocht.

De communicatie tussen lijsttrekker en diens persoonlijke campagneteam en het campagneteam van de vereniging was beperkt maar verliep naar verloop van tijd wel soepeler en vriendelijker. Betreurenswaardig is echter wel dat deze beperkte communicatie voornamelijk eenrichtingsverkeer was. De lijsttrekker werd over iedere ingekomen mail, telefoongesprek, uitnodiging, etc, geïnformeerd, doch het verenigingsteam tastte in het duister als het ging om informatie vanuit de kandidaten over welke debatten wel of niet werden bijgewoond, en zo ja, door welke kandidaat, waar kandidaten aanwezig waren bij activiteiten, etc.

BUDGET

Het budget dat beschikbaar werd gesteld voor deze campagne hield niet over. Nu hoeft dat geen hindernis te zijn gezien het gegeven dat de uiteindelijke grote winnaars PVV en NSC in totaal slechts 4500 euro hebben gespendeerd, doch voor een partij met minder goede resultaten in peilingen is een ruimer campagnebudget wel wenselijk.

De campagne overziend is te concluderen dat met het beperkte budget dat ter beschikking stond zeer effectief en doelmatig is omgegaan. De zichtbaarheid was weliswaar niet overdadig doch het aantal bereikte kiezers was aanzienlijk namelijk 7.951.855 personen ouder dan 50 jaar hebben op enigerlei wijze de radio- en tv-spotjes gehoord of gezien.

RADIO- TV-SPOTS

De vormgeving, duur, lengte, van de radio- en televisiespotjes werden bepaald door de campagneleider, de politieke inhoud door de lijsttrekker en zijn team. Deze activiteit besloeg ongeveer 55% van het beschikbare budget.

SOCIALE MEDIA

De afhandeling en afwikkeling van de sociale mediacampagne is volledig uitbesteed aan de aan 50PLUS verbonden provider. Buiten het aanleveren van materiaal is er geen invloed geweest op de besteding van het voor deze campagne beschikbaar gestelde budget welke ongeveer 40% van de totale middelen uitmaakte.

CONCLUSIE

50PLUS zal zich moeten bezinnen op de structuur en procedures binnen de partij en bovenal zal er een handreiking gedaan moeten worden tussen de verschillende vleugels binnen de partij zodat wonden kunnen worden geheeld en een toekomst voor de partij kan worden gecreëerd.

Onze leden en onze kiezers verdienen een volwassen politieke partij die hun belangen verdedigt en waar de ouderen van Nederland centraal staan en niet de persoonlijke ambities van deze of gene.

Verder zal de partij moeten investeren in het professionaliseren van de organisatie en daarvoor zal de vereniging stappen moeten ondernemen om professionals aan te trekken en vervolgens niet weg te jagen.

Het amateurisme van de organisatie blijft zich verder uitbreiden en dat zou menigeen toch zorgen moeten baren. Het buitenjagen en demotiveren van enthousiaste leden met kennis en kunde zal toch echt een halt moeten worden toegeeroepen wil 50PLUS haar doelstellingen ooit nog kunnen realiseren. De grootste (politieke) tegenstander van 50PLUS is tot op heden 50PLUS zelf...

PERSOONLIJK WOORD

Wat mij persoonlijk betreft deel ik u mee dat ik het Hoofdbestuur nog desgewenst zal assisteren in de reglementair noodzakelijke voorbereidingen voor de eerstvolgende ALV waarna ik, na vele jaren mijn ervaring, kennis, kunde, en dienstbaarheid ter beschikking te hebben gesteld, mijn vrijwilligerswerk, voor 50PLUS zal beëindigen.

Jarenlang was 50PLUS de enige sociaal-conservatieve middenpartij die mijn persoonlijke idealen en standpunten het beste verwoordde. Nu er ook interessante alternatieven zijn gaan bestaan en het politieke landschap verschuift wil ik verschillende (nieuwe) partijen eens rustig bestuderen omdat alleen goede standpunten en doelstellingen een politieke partij nog geen bestaansrecht geven; daar hoort namelijk ook een integere en professioneel ingestelde structuur en organisatie bij waar ook meer ervaren politici en bestuurders in kunnen gedijen en die 50PLUS helaas(!) niet (meer) heeft, maar met wat goede wil misschien wel (weer) kan krijgen. Of dat een kans van slagen heeft is aan u.

Met vriendelijke groet en een welgemeend tot ziens!

André van Wanrooij